

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Investicije u zaštitu okoliša i izdaci za dobra i usluge u okolišu (IDU-OK)
za 2021.**

Organizacijska jedinica: Odjel statistike zaštite okoliša

Priredila: Željka Kovaček Čuklić

studen 2023.

0. Osnovne informacije

- Svrha i predmet istraživanja

Svrha istraživanja jest prikupiti podatke o izdacima (investicije i troškovi), prihodima (output) i zaposlenima u zaštiti okoliša i gospodarenju resursima prema djelatnostima NKD-a 2007.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Uredba (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša (SL L 192, 22.7.2011.)

Uredba (EU) br. 538/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Uredbe (EU) br. 691/2011 o europskim ekonomskim računima okoliša (SL L 158, 27.5.2014.)

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20.)

Zakon o računovodstvu (NN, br. 78/15., 134/15., 120/16., 116/18., 42/20. i 47/20.)

Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/14.)

Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (NN 01/15., 25/17., 96/18. i 103/18.)

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN, br. 124/14., 115/15., 87/16., 3/18. i 126/19.)

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007., Klasifikacija djelatnosti zaštite okoliša i gospodarenja resursa (CEPA i CReMA) te Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa (ESA)

- Statistički pojmovi i definicije

Investicije se odnose na ukupno ostvarene investicije u imovinu, metode, tehnologije, procese ili opremu za zaštitu okoliša. Ostvarene investicije su i u tijeku izvještajne godine izvršene izgradnje i nabave imovine bez obzira na to jesu li završene i plaćene. Podaci su raščlanjeni prema glavnoj djelatnosti investitora.

Sprečavanje onečišćenja može uključiti različite tipove djelatnosti, npr. modifikacije opreme ili tehnologije, izbor nove poboljšane tehnologije, reformulaciju ili redizajn proizvoda, zamjenu sirovina do čistijih inputa i/ili obnavljanje promjena u gospodarenju okolišem.

Tekući izdaci za zaštitu okoliša jesu izdaci koji se troše na sve svrhovite aktivnosti usmjerene izravno na sprečavanje, smanjenje i uklanjanje zagađenja ili bilo kakvu drugu degradaciju okoliša. Obuhvaćaju izdatke za dobra i usluge.

Prihodi od djelatnosti povezanih sa zaštitom okoliša obuhvaćaju prihode od glavne, sporedne i pomoćne djelatnosti te investicije za vlastitu upotrebu, koji su rezultat djelatnosti zaštite okoliša i imaju tržišnu vrijednost (npr. električna energija nastala u procesu otplinjavanja odlagališta otpada ili recikliranje otpada) i uštede nastale internom upotrebom nusproizvoda koji su nastali kao rezultat djelatnosti zaštite okoliša.

Zaposleni u djelatnostima zaštite okoliša i gospodarenja resursima iskazuju se u ekvivalentu punoga radnog vremena (FTE). Ekvivalent punoga radnog vremena (FTE) jest broj ekvivalentnih radnih mjesta s punim radnim vremenom. Definiran je kao broj ukupnih radnih sati podijeljen s prosječnim godišnjim brojem radnih sati u punome radnom vremenu (prema ESA-i 2010.).

Prema Uredbi (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša, broj zaposlenih u računima okoliša prikazuje se ekvivalentom punoga radnog vremena.

Područja djelatnosti zaštite okoliša

Djelatnosti zaštite okoliša dijele se na: zaštitu zraka i klime, gospodarenje otpadnim vodama, gospodarenje otpadom, zaštitu i sanaciju tla, podzemnih i površinskih voda, smanjenje buke i vibracija, zaštitu biološke raznolikosti i krajolika, zaštitu od zračenja i ostale djelatnosti.

Podaci o izdacima za zaštitu okoliša prikupljaju se za različita područja okoliša prema Jedinствenoj europskoj statističkoj klasifikaciji djelatnosti povezanih sa zaštitom okoliša (the Single European Statistical Classification of Environmental Protection Activities (CEPA)) prihvaćenoj na Konferenciji europskih statističara u lipnju 1994. i revidiranoj u 2000.

- **Statistička jedinica**

Izveštajne jedinice jesu poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata iz Statističkoga poslovnog registra te državna tijela i neprofitne organizacije.

Izvori podataka za ažuriranje Adresara jesu podaci Statističkoga poslovnog registra, Financijske agencije te drugih sekundarnih izvora.

- **Statistička populacija**

Poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata iz Statističkoga poslovnog registra. U izbor obuhvata statističkih jedinica obuhvaćene su sve statističke jedinice na osnovi dostupnih podataka koje su imale više od 90% investicija ili troškova u zaštitu okoliša prema područjima djelatnosti NKD-a 2007.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Korisnici podataka iz DZS-a (Sektor poslovnih statistika), znanstvenici, studenti

1.1.1. Potrebe korisnika

Sektor poslovnih statistika – za usporedbu izračuna, znanstvenici – za istraživanja, studenti – za teze

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Provedena je anketa o zadovoljstvu korisnika

<https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>

1.2. Potpunost

Podaci se dostavljaju u skladu s odgovarajućim propisima EU-a.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2. Neuzoračka pogreška

Stupanj valjanosti je udio valjanih izvještajnih jedinica među svim odabranim izvještajnim jedinicama.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Nije primjenjivo.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Obrada obuhvaća logičko-računsku kontrolu, a nastale se pogreške prije ispravka telefonom provjeravaju s izvještajnim jedinicama.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Po potrebi se telefonski kontaktira s izvještajnim jedinicama.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.7. Pogreška obrade

Pogrešno upisani podatak od strane izvještajne jedinice ili u samoj obradi prolazi kroz LRK te se provjerava i ispravlja.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obavještavaju se o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci) na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

2.3.2. Praksa revizije podataka

U istraživanju se objavljuju privremeni podaci, a konačni podaci u bazi podataka nakon Eurostatove validacije podataka.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

20. prosinca 2021. (npr. podaci za 2020. objavljuju se u prosincu 2021.) T+345 dana

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest: T + 10,3.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

Svi podaci isporučeni su na vrijeme na temelju planiranih datuma objava. T+0

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost jest: 0.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci se diseminiraju elektronički – objava na internetskim stranicama DZS-a u obliku Priopćenja. Priopćenje sadržava kratka metodološka objašnjenja, kao što su izvor i metode prikupljanja podataka, obuhvat i usporedivost, definicije i sl.

4.1. Priopćenja

Priopćenje OEN-2021-1-4 Računi izdataka za zaštitu okoliša (EPEA) i Računi sektora za dobra i usluge u okolišu (EGSS) u 2020. – privremeni podaci

Datum objave: 20.prosinca 2021.

Konačni podaci dostupni su u bazi podataka.

4.2. Mrežna baza podataka

Podaci se objavljuju u PC-Axis bazi <https://podaci.dzs.hr>

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Osnovna metodološka objašnjenja objavljena su u Priopćenju i PC AXIS bazi podataka.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti kod zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Usporedive su serije podataka za 2004. – 2020.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nije primjenjivo.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se ne izračunava.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj se ne izračunava.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Troškovi su povezani s proizvodnjom podataka kroz materijalne troškove i primanja zaposlenika.

6.2. Opterećenje

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.